

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 17. kimovca 1886.

List 38.

Nekaj dima.

(Dalje.)

III.

„On pa jim reče: Jaz sem, ne bojte se!“ (Jan. 6, 20.)

Ni ga na svetu, ki bi mogel z onim ponosom reči: „Jaz sem!“ kakor je rekel naš Zveličar. Ravno ta je rekel tudi Mojzesu v gorečem germu: „Jaz sem ta, ki sem!“ (II. Moz. 3, 14.) Isti je pozneje farizejem povedal: „Jaz sem, predno se je Abraham rodil.“ (Jan. 8, 58.) Ne morem terditi, kakor drugi ljudje: Bil je čas, ko me ni bilo, in pride doba, ko me več ne bode, temveč jaz sem od vekomaj do vekomaj ravno tisti. Tudi vsak posamičen človek, kakor oseba zavedajoča se, reče: jaz sem! ali ta človeški „jaz“ je le okó, ki gleda svetlobo in v solnce, pa ono samo na sebi ne sveti in ono ni solnce. Človeški „jaz“ je temen prepad; zastonj se pripogibajo čez to brezno, vpijoči, naj pride iz njega resnica: puhli glas, ki odmeva iz dna, je tvoj lasten glas, tvoje lastne besede, ktere temna globina zamolklo nazaj vrača. — (J. Balmes, Fund. d. Phil. I. 7, 78.)

In vendar se skoro vsa novejša modrost, posebno nemških modrijanov ali filozofov, naslanja in sestavlja na tem nestalnem temelju, — na puhlem človeškem „jaz“, t. j. na človeškem razumu. „Pa druge podstave nikdar ne more položiti razun one, ki je že položena, ktera je Jezus Kristus.“ (I. Kor. 3, 11.) Saj Jezus sam pové: „Vsak torej, kdor sliši moje besede in po njih dela, njega bom primeril modremu možu, kateri je zidal hišo svojo na skalo. In padla je ploha, in prišle so reke, in puhali so vetrovi in se zaganjali v tisto hišo, in ni padla: kajti, bila je postavljena na skalo. In vsak, kdor sliši moje besede, in po njih ne dela, podoben bo neumnemu možu, kateri je zidal hišo svojo na pesek. In padla je ploha, in prišle so reke, in puhali so vetrovi in udarjali v tisto hišo, in padla je: in pad nje je bil grozen.“ (Mat. 7, 24—27.)

Omahljivo, nedoločno, vedno zibajoče in spremenjajoče je valovje, to je svetno modrovanje, dokler ne vidi ali noče videti Jezusa. Viharji ne bodo mirovali v vojskujoči cerkvi Kristusovi, dokler ne slišimo milih besed Jezusovih: „Jaz sem, ne bojte se.“ Kdor pa je rad slišal besedo Gospodovo v duhu, jo bode slišal tudi poslednji dan, kajti „to je volja Očetova, da vsak, kdor

vidi Sinú, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.“ (Jan. 6, 40.)

V življenji Kristusovem, kakor ga je dala popisati pobožna zamaknjenka Katarina Emerih, se bere, da ko je po noči Jezus mirno po morskih valovih stopal proti čolniku, se je svetil in tudi iz morske globine je pod njim odsevala svetloba, zato so tisti nočni čuvaji na morji, ki so dajali znamenja s trobentami, kdaj je prešla perva, druga, tretja straža, močno se ustrašili, videči svetlo prikazen ter so ob četrterti straži jako trobentali.“ Tudi učenci so se sperva ustrašili, ali na njegove besede: „Bodite serčni! jaz sem!“ reče Peter: Gospod! če si ti, ukaži mi, naj pridem k tebi po vodi! Ko mu reče: Pridi! stopi Peter iz čolna ter tudi on po vodi kakor po terdnih tléh hodi; a ko dvomi, ga Jezus za roko prime in pokara: Maloverni! kaj si dvomil? (Mat. 14, 26—31.) Kristus pravi: „Jaz sem resnica, pot, življenje; nihče ne pride k Očetu razun po meni.“ (Jan. 14, 6.) In na drugem mestu reče: „Jaz sem luč svetá; kdor gré za menoj, ne bo hodil po temi, ampak imel bo luč življenja.“ (Jan. 8, 12.) S temi besedami prične pobožni Tomaž Kempčan svojo zlato knjižico: „Nasledovanje Kristusovo“ —, in pristavlja: To so besede Kristusove, po katerih nas opominja, da nasledujmo njegovo življenje in njegove čednosti, ako hočemo biti resnično razsvetljeni in rešeni vse dušne slepote. Največa skerb naša bodi: premišljevatí Kristusovo življenje.

Da je edini Peter šel po vodi in ga je, ko se je jel pogrezovati, Kristus prijel za roko, da je terdno stopal, je podoba one svetle verske resnice o nezmotljivosti Petrovi in naslednikov njegovih, rimskih papežev, ki se je razglasila še le v poslednjem občnem cerkvenem zboru l. 1870.

Trobentači po liberalnih in židovskih listih so silno trobentali in so se ustrašili te nove (?) prikazni, celó neki izmed učencev so se zbali, a Peter neverjetno gre s terdno nogo po valovih. „Jaz sem!“ pravi Jezus, in kar on reče, terdnejše je ko nebó in zemlja, dvomu nad njegovimi besedami ne bi se smelo najti prostora v našem duhu. Po živi veri pridemo k Jezusu, a po dvomu in nejeveri se pogrezamo v temo, kakor je Peter se pogrezal dvomeč. To velja posebno o veri v najsvetejši zakrament. Jezus je določno rekel: „To je moje telo!“ „To je moja kri!“ „To storite v moj spomin!“ (Mat. 26, 26. — Mark. 14, 22. — Luk. 22, 19.) Lepo poje cerkvena pesem („Adoro te“):

„Saj vid, okús in tip nas goljufá,
Le sluh v sercu terdno vero dá;
Verujem vse, kar Kristus je učil,
Terdnejs'ga ni, ko kar je On terdil.“

Peter je šel na valove, dvomeč se je pogrezal, a Kristus ga je podpiral in poterdil, in njemu je pozneje rekel: „Simon, Simon! glej, satan vas je pozelel, da bi vas presejal, kakor pšenico; ali jaz sem za te molil, naj ne izgine vera tvoja: in ti, kadar se spreoberneš, uterdi brate svoje.“ (Luk. 22, 31.) Stalna, nepremakljiva je resnica besed Kristusovih, in ako bi kdo hotel dvomiti in se v valovih nevere potapljati, naj kar nemudoma stegne roké s Petrom govoreč: „Gospod, otmi me!“ in naj se terdno oklene Cerkve Kristusove, „ki je steber in terdnjava resnice.“ (1. Tim. 3, 15.) Gledé razlaganja in tolmačenja izrekov sv. pisma ne gre vera slehernemu učeniku. Dovolj jasne so Kristusove besede: „To je moje teló!“ in vendar že za časa imenitnega cerkvenega pisatelja kardinala Bellarmina je bilo do dvesto (200) različnih razlaganj onih štirih besedi. Po katoliški veri je Jezus zarés, popolnoma in bistveno pričujoč v najsvetejšem zakramentu z dušo in s telesom, s kervijo in z mesom, po božji in človeški naturi, — od onega hipa, *) ko je posvečen katoliški mašnik izrekel besede Kristusove: „To je moje telo!“ i. t. d., dokler se posvečene podobe ne povzijejo ali na kak drugi način ne zgonobijo. Protestanti, luterani in kalvini, terdovratno zanikajoči veljavo Cerkve ter dopuščajoči razlaganje sv. pisma, kakor se kteremu koli posamezniku zljubi, učé, da je Kristus sicer pričujoč pod podobo kruha, pa samó tisti čas, ko kedo zavzije, pred in potlej pa nikakor ne. Sploh pa novejši ali nič ne verujejo, ali pa pravijo: Kruh je le podoba Kristusovega telesa. (Tako daleč se zgubi, kdor zapusti nezmotljivi nauk sv. Cerkve Kristusove!) Kakor prvi, tako drugi so v vedni zmoti; kajti, kedo je dal bodisi protestanškemu pastoru, bodisi kakemu drugemu priprostemu človeku pooblaščenje, da smé premeniti kruh v najsvetejšo teló Kristusovo? Ker nimajo posvečenega duhovništva, tudi sv. Rešnjega Telesa nimajo. Naj se še toliko šopirijo: „Upanje brezbožnih je ko dim, ki ga veter odnese.“ (Modr. 5, 15.) Krivoverci so ko „studenci brez vode, megle, ki jih goni vihar, katerim je hranjen mrak teme vekomaj.“ (II. Pet. 2, 17.) Katolik le zamore s psalmistom s polnim zaupanjem govoriti: „Gospod je moja luč in moja pomoč, koga se bom bal... Na skalo me je vzdignil, in zdaj povzdignil mojo glavo nad moje sovražnike“ (Ps. 26, 1. 6.); in „na ravnem stoji moja noga; v zborih, Gospod, Te bom hvalil.“ (Ps. 25, 21.)

Ko je Martin Luter moral se odgovarjati na Vormskem zboru, pravijo, da je ponosno rekel: „Tukaj stojim, ne morem drugač. Bog mi pomaga! Amen!“ (Staré: Občna

*) Mladoslavenci terdó, da je pravilnejše reči: „To delajte v moj spomin,“ kakor po starem: „To storite v moj spomin!“ ter se na gerški izvirnik pozivljajo. Obákrat ima od biblije-kega društva izdana knjiga: „Novi testament“ poleg gerškega izvirnika: „to delajte za moj spomin“ (Luk. 22, 19.; in 1. Kor. 11, 24. 25.:) „To delajte na moj spomin.“ Gerški izvirnik ima na obéh mestih *noúite* (pojéjte), kar pomeni: storite. Po primeru: Vse kar hočete, da vam ljudjé storé, tako storite tudi vi njim! (Mat. 7, 12.) Gerški: ... „*καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε*...“ (kai hymeis pojejte). Drugače pa v Luk. 16, 9.: „Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom.“ Gerški: *ποιεῖτε* (pojézate). Kdo se tedaj derži izvirnika? — Pri sveti maši se ne dela sv. Rešnje Telo, kakor je Noe barko delal 120 lét, nego za vsaki slučaj se popolnoma in doveršeno djanje storí in to v hipu Mialim, da je to edino v katoliškem smislu po slovensko rečeno: „To storite v moj spomin.“

zgodovina IV. str. 56.) In ta izrek je bil tudi v kamen in marmornati spomenik vdolben o priliki 400letnice Lutrovega rojstva, slavljenega v Vormsu l. 1883; pa vendar je dandanes dokazana laž. Že protestant Burkhardt v časopisu: Theologische Studien u. Kritiken str. 517—31 je l. 1869 pojasnoval, da Luter onih ponosnih beséd nikoli v Vormsu ni govoril. Isto tako je dokazal katoliški zgodovinar P. Balan v prvotnih sporočilih iz Vormsa, hranjenih v papeških pismoshrambah (rhivih) v Rimu, kjer je ves govor Lutrov natisnjen, da onih besed v izverstnih sporočilih nikjer ni najti. Nasprotno se bere, da je v prvo zaslišan pred zborom strahopetno se bal in nedoločno odgovarjal, a ko so ga njegovi mogočni zaščitniki oserčevali in spodbujali, je naslednji dan 18. aprila 1521 bolj derzno se vedel, ter odhajaje iz zbornice molče svojo desnico povzdignil in s stisnjeno pestjo kakor surovež žugal, češ, vam bom že pokazal, kaj se pravi meni nasprotovati.

Edina, sveta, katoliška in apostolska Cerkev Kristusova je na terdni skali zidana. Kristus sam je skala (1. Kor. 10, 4.), in že Zaharija prerok pravi: „Glej kamen! sedem oči je na kamnu, kterega sem pred oči velikega duhovna postavil.“ (Zah. 3, 9.) Sv. Pavel opominja: „domačini Božji ste, sozidani na podlagi apostelnov in prerokov, vogelni kamen pa je Jezus Kristus sam.“ (Efež. 2, 20.) „On je vogelni kamen, kterega so bili zidarji zaverгли, .. a kdor na ta kamen pade, razdrobil ga bo.“ (Mat. 21, 42, 44.) (Dalje sledí.)

Brezmadežno spočetje preblazene Device.

Na vsaki strani svetega pisma nahajamo spodbudljive podobe brezmadežne Device. Marija je oni bistri studenec, kjer žarí podoba božanstva kakor v bliščečem zerkalu; ona je tisti zapečateni studenec, katerega čistota ni bila nikoli skaljena, oni čudni studenec, kterega voda ima moč njim, ki iz njega pijejo, podeliti neumerjočnost.

Marija je brezmadežna! Ona je sveto mesto, čigar zidovje je nepremagljivo. Ona je pravi, na skalo zidani turen Davidov. Nepremagljiv vojščak ga je proti napadam sovražnikovim varoval s tem, da ga je obdal z zidovjem.

Marija je brezmadežna! Ona je nestrohljiva cedra, katero je Gospod zasadil na najvišjem verhu Izraela. Vse cedre v okolici, vsi hrasti basanovi se spoštljivo uklanjajo njenim mogočnim verhovom. Ta cedra bila je zasajena nad prepadi; njena senca razprostira se na daleč okrog; številni narodi prebivajo pod njenimi vejami.

Marija je brezmadežna! Ona je tisti vinograd Engaddov, katerega je Gospod z lastnimi rokami zasadil, katerega je skerbno z ograjo obdal, da naj mu nobena divja zvér ne škoduje. O Marija! o brezmadežna Devica! usta mi zastanejo pri pogledu takih čudežev. Kako naj te častim, kako tvojo slavo oznanujem? ... Tu slišim te, kakor v lurški jami, odgovoriti: „Jaz sem brezmadežno Spočetje!“ in ob enem kažeš mi rožni venec, s katerim ti svoje češčenje najbolje pokazati za morem.

„Jaz sem brezmadežno Spočetje!“ S temi besedami razodela se je preblazena Devica mali Bernadinici v Lurški jami. To zgodilo se je leta 1858, štiri leta potem, ko so bili papež Pij IX njeno brezmadežno spočetje razglasili za dogmo. Je-li hotelo nebo po tej čudni prikazni izrek sv. cerkve poterčiti in slovesnemu delu svojega namestnika tukaj tako rekoč pečat pritiskati? Verjeti smemo, pač smemo tudi za

resnico imeti, da preblažena Devica, s tem, da se je v žareči svetlobi in častitljivosti prikazala, je katoliškemu svetu hotela naznaniti, da novi priimek, pod katerim jo bodo od zdaj povsod častili, je njenemu sercu najbolj ljub in drag. In kaj še?

Studenec, kateri je pritekel pod rokami Bernadine pri nogah preblažene Device in ozdravi vse telesne bolezni, je podoba in ob enem predposlanec onih milost in dobrot, katere je preblažena Devica pripravljena čez nas razliti, ako častimo njeno brezmadežno spočetje. Največja teh milost je zmaga v boji proti peklu, katero tako Cerkev, kakor vsakemu verniku zagotavlja vera v brezmadežno Spočetje. Hudobni duh, kakor nas ta skrivnost uči, nikdar ni mogel nad Marijo gospodovati, Bog sam je bil Gospod te brezmadežne Device, katera je zato tudi Njegova preljubljena hči in ima veliko moč do Njegovega serca. Bog ji nič ne odreče.

Kaj pa stori Cerkev, ko oznanjuje vero v brezmadežno spočetje? in kaj storimo mi kristjani vsi, ki v to skrivnost verujemo? Mi pripoznamo, da je Marija v resnici ona po padcu Adamovem prerokovana žena, ki je peklenški kači glavo sterla, da je ona tista, katera ima do konca sveta satana pod nogami, kateri pa zastonj poskuša jo v peto vgrizniti. Ona doseže pri Bogu vse, kar prosi za one, katere ona varuje; kajti ona s svojo molitvijo premore vse, kar njen Sin ko pravi Bog s svojo naravo premore. In ali ni v tej veri kristjanovi nova zastava upanja? Nima li vsled te vere v Marijino moč vernik pravice, Marijo v skušnjavah in zadregah življenja na pomoč klicati in k nji reči: „O Mati, spomni se, da hudobnega sovražnika si sama v sebi premagala, in da ga tudi v vsakem svojih otrok premagati moreš!“ In, ali v viharju sem ter tje zaganjana, od mogočnega sovražnika napadana Cerkev v tej častitljivi prednosti Marijini ne nahaja varnosti za sedanjost in za prihodnost?

Naj nastanejo še take nevarnosti, naj se sovraštvo, s katerim se sedaj preganja, še huje vname, naj se vsi kralji in narodi v njeno pogubo zavežejo, njene duhovne preganjajo in tergajo vero iz serc njenih otrok! Cerkev se opéra na vero brezmadežnega Spočetja in se ne trese. Ta skrivnost je skrivnost življenja, in zmaga, katero si je Marija priborila v tem trenutku, ko jo je Bog obvaroval podedovanega greha, je za Cerkev prerokovalno znamenje tisoč družih zmag. (Echo d. Ann. U. Lieb. Fr. von Lourd 1885.)

Spomin

na zlato mašo v Šmartinem pod Šmarno goró.

8. avgusta 1886.

(Dalje.)

Velika Šmartinska cerkev je že sama na sebi mogočna, sedaj pa z venci, slavoloki preprežena in s cveticami obsajena, vsa v zelenem vejevju, videti je še bolj veličastna. Vsi šesteri stranski altariji so v pisanem zelenju. Veliki umeteljni tabernakelj je pa krasno opleten z najlepšimi suhim cveticami. Na altariji gorí dvanajst sveč, težkih lustrov z čilimi lučicami visí sedem, dva največja v veliki srednji ladiji. Sedeži za čestito duhovščino in povabljeni goste so lično pripravljene, posebno sedež zlatomašnikov.

Že je ura deset odbila, in množica ljudstva je zbrana na predcerkvenem velikem prostoru.

Zvonovi oglašé se in vmes zagermé možnarji. Prikaže se pri duhovski biši veliko bandero sv. Martina, zadaj šolska zastava, ter za njo šolska mladina, opravljeni kakor mladi svatje v lepih, belih oblačilih, v oblekah

nedolžnosti. Vsa procesija s čestito duhovščino in v sredi nje prečastiti gospod zlatomašnik, pomika se počasi proti velikim cerkvenim vratam. Pred duhovščino neseta tudi dva strežaja predaltarni banderci in drugi prižgane sveče. Tudi cerkvena ključarja spremljata gospoda zlatomašnika. Za zlatomašnikom gresta v procesiji njegova brat pa sestra, že 82letna ženica, in drugi povabljeni gostje, med njimi prijazna družina Maurer-jeva, iz bližnje grajščine Rucinske. Vso procesijo spremlja pa obila množica zbranega ljudstva.

Ko stopi zlatomašnik skozi velika vrata v cerkev, zadoné cerkvene orglje in v cerkvi je vsa zlatomašna procesija.

Ob strani velikega altarja se vstopi šolska mladina, in prečastiti gospod zlatomašnik vstopi se v sredo pred altar ter zapoje milo: „Veni sancte Spiritus!“ „Pridi Sveti Duh!“ Odpoje mu ob enem na koru pevstvo.

Vse potihne in prične se sveta maša. Prečastiti dekan in kanonik gospod Urbas so arhidijakon. Župnika Vodiški in Smledniški dijakonirata. Več gospodov in duhovnov in dva ceremonarja sta v postrežbo pred altarjem.

Cerkveni govor imeli so prečastiti gospod Urbas. „Ta je dan, ki ga je Bog vstvaril! Hvalimo Gospoda, našega Boga!“ — Kar vidimo, kar slišimo, vse kaže, da je danes tukaj posebno opravilo. Pred altarjem svetim je danes zlatomašnik, vaš župnik... Tako nekako so gospod govornik začeli pridigovati. „Meni je naloženo, da slavnostno besedo govorim. Ali nekaj bojím se v taki okoliščini pridigovati, da slovesnost povzdignem, in govoriti o časti, visoki službi, o duhovskem stanu. V tem stanu je lažje občudovati in stermeti nad čudom Božje ljubezni. Z Božjo pomočjo hočemo premišljevati sveto skrivnost duhovske oblasti in moči. Kraljeva oblast in moč je strašna, velika, duhovna čudovita. Kralj sodi, duhovnik sodi, uči, tolaži. Posvečeni duhoven pokliče Boga iz nebes na altar. Velikanska cerkev, ki stoji v lepem, prostornem kraju in je še v primerno mogočnem slogu sozidana, pri takšni cerkveni slovesnosti pa še skupno ozaljšana in sedaj pa polna vernega ljudstva v praznični obleki, oživi duh, ogreje serce in človeško bitje je zamaknjeno v tretje nebesa.“

Ljubi, prijazni, razumno podučljivi in serčno spodbudljivi slovesni govor na prižnici. Svetišče pred velikim altarjem, zlatomašni gostje, šolska mladina v belih oblekah in zlatomašnik s pastirsko palico v rokah. Zvonovi, streljanje in prijetno cerkveno petje. Veličastno vse!

Pri zlati maši pele so vseskozi domače pevke in sicer:

„Pridi sveti Duh!“ Riharjev.

„Tantum ergo!“ Bdur. Jos. Schmidt.

Latinsko mašo: Kirie, Gloria, Credo, Sanctus, Gdur.

Po darovanji: „Zlatomašnik.“ Anton Namre, (Jos. Schmidt).

„Glejte sreče, ko med nami“ (Rihar).

Po povzdigovanji: „Mašnik povzdigne sveti Kruh“

Z nebes pa pride pravi živi Bog!

Stara slovenska pesem.

Konec: „Zlatomašnik!“ bod' pozdravljen! (Rihar);

„Te Deum laudamus“ Riharjev.

Dar svete maše je končan. Zlatomašnik v družbi svojih se hvaležno prikloni pred svetim altarjem in spreved gre iz cerkve. Naprej zopet bandera; šolska mladina in čestita duhovščina, v sredi zlatomašnik. Šolska mladina obstopi prostor pred farovžem, da je tako odpert čestitim gospodom duhovnikom, ki spremljajo svojega čestenca na dom. Veselje se bere na lici vseh pričujočih. Zlatomašnik omlajen je z veseljem hvaležno k Bogu molil, da je dočakal tega dneva.

Sveta zlata maša, lepo oblečeni šolski otroci, verni pobožni; cerkveno petje, milo in harmonično, lepo prijetno in čisto, vse vneto za Božjo čast! Res. bil je ta dan, ki ga je sam Bog vstvaril!" (Dalje nasl.)

Še nikoli ni bilo slišati,

da bi Bog zapustil koga, ki se je k Mariji zatekel. Bralci poznajo lepo besedo sv. Bernarda. Zato naj povem naslednje. V lepi Švabaki deželi dviga se na gozdnem gričku mala kapelica s podobo Matere Božje, ki je že od starosti začernela. V vseh velikih in malih potrebah zatekajo se pobožni prebivalci k Materi usmiljenja v mali gozdni kapelici, ker tu skazala se je nebeška Kraljica pobožnim prosilcem kot posebna pomočnica.

Kake pol ure od kapelice bilo je prijazno posestvo, kjer je gospod Brenner, bogat bankir iz glavnega mesta, stanoval v teku poletuških mescev. Sreča je bila gospoda Brennerja bogato obdarovala. Imel je jedinega otroka, bistro in veselo dvanajstletno deklico, ki je bila ponos in veselje njegovega življenja. Bil je pa Brenner samo po imenu katoličan in je šel le tedaj v cerkev, ako se mu je zdelo, da mora storiti to zaradi apodobnosti, iz kacega časnega ozira. On ni bil sicer kulturoborec, vendar njegove ustnice so se vedno na nekak zasméh nagubancile, kadar je srečal molečo množico, ki je potovala k Marijini kapelici.

Nekega dne naletel je na sprehodu na starega duhovna tistega kraja. Ker sta imela oba hoditi tisto pot, začela se je kmalo živahna zabava, katero je Brenner neutegoma pretergal z vprašanjem: „Gospod duhoven, ali se je v stari kapelici tam na holmcu že res enkrat zgodil čudež?“ Prašaje pogledal je duhoven vprašajočega, ali je bilo to zasmehovanje ali resnično zanimanje, kar je tega do vprašanja napeljalo? Mirno mu je odgovoril: „V tem smislu, kakor mislite vi, se ni noben čudež zgodil, kolikor vém. Če pa tudi noben slep ni spregledal, in noben hrom ni sprehodil, vendar se godijo vsaki dan na tistem čudeži, kajti kedo zamore prešteti one, ki so tam pri Materi usmiljenja naši zgubljeni dušni mir!“

Dospevša do tje, kjer ste se ločili njuni poti, se poslovita in šel je Brenner proti domu. Besede duhovne pa so bile njegovo že dolgo utihnjeno struno serca gabile. Nekoč v mladosti molil je tudi on k Mariji s sinovskim zaupanjem, pa kako davno je že od tega.

V naslednji noči zbudil ga je naenkrat tesen čut. Zapustil je hitro ležišče in videl je s strahom, da je bilo njegovo stanovanje z dimom napolnjeno. Skočil je vun, toda na hodniku švigal mu je že od vseh strani plamen nasproti. Na nerazumljiv način nastal je bil ogenj, ki je o vladajočem vetru z divjo hitrostjo okoli sebe posegal. Služabniki tekali so brez svetú sem ter tje, in zmešnjava bila je še večja.

Brenner imel je le eno misel: njegov otrok! Skozi dim in plamen skočil je k Anini spalnici. Slišati je bilo njen zamolkel glas, kar tam ležal je njegov otrok brez zavesti na tléh. S predragim bremenom v naročji skočil je vun skozi dež, ki je lil, sam ni vedel kam, ter je slednjič kapelo pred seboj videl. Obrambe iskaje stopil je v svetišče ter sedel na stopnice altarjeve. Potem poklical je Ano s premilim glasom ter gladil njen blede obraz med solzami očetovske ljubezni; pa otrok ni dal nobenega znamenja življenja več od sebe.

Sedaj zgrabi očeta na enkrat strašna bridkost. Morda Ana, njegov edini otrok, je mrtva! Vendar ne, to bi ne moglo, ne smelo biti, kajti kaj naj on počne brez svojega otroka? Mislili so se mu mešale. Bilo mu

je, kakor bi ga prijemala blaznost. Tu oberne se njegov pogled na podobo Matere usmiljenja, in zdelo se mu je, da se je sočutno nanj ozerla. Besede, ki jih je duhoven preteklega dne njemu govoril, prišle so mu na misel, in nekemu naglemu navdajanju sledeč verže na kolena ter prosi: „Sveta Mati Božja, ne pusti mojega otroka umreti! Zagotovim Ti, da bodem zopet veren kristjan, in da bom Tvojo slavo vse dni svojega življenja ozna-
noval!“

„Oče, kje sem?“ vprašala je v tem trenutku Ana s komaj razumljivim glasom. Z veselim krikom pritisknil je Brenner svojega na tak čudovit način mu nazaj danega otroka k sebi. Duhovnemu, ki je sem prihitel, da bi mu gostoljubno svoje stanovanje ponudil, rekel je s solzami v očéh: „Gospod duhoven, sedaj verujem na čudovito moč Marijino, kajti ona mi je mojega otroka zopet nazaj dala.“

Hiša bila je kmalo zopet lepo zidana, ravno tako tudi kapela na najlepši način popravljena. Vsaki dan o gotovi uri odsihdob kleči Brenner s svojo hčerko v globoki pobožnosti pred altarjem nebeške Kraljice, in najserčneje hvali in zahvaljuje se za čudež svojega spreobrnjenja. („Sdb.“)

Koliko jih je tudi po naših krajih, ki bolj ljubijo svoje otroke kakor Boga! Včasim jim Božja dobrot in previdnost enega ali drugega otroka uzame, da je saj otrok rešen; ali se spreoberne pa tudi vselej jekleno očetovo ali pa posvetno materino serce? Gorjé, če so tudi še po tacih obiskovanjih merzli in terdovratni!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Nektere zgodovinske čertice o stoljnici sv. Nikolaja v Ljubljani.) Pred 50 leti je predstojništvo stoljne cerkve dalo na svitlo kratko zgodovino o zidavi stoljne cerkve in pa prošnjo za pomočke, da se pozida zala kuplja nad slavno stolnico. Gotovo bode vseč Ljubljančanom in sploh deželanom našim, ako nektore dogodke o tej stoljnici tukaj povzamemo in obnovimo.

Na tem mestu, kjer zdaj stoji cerkev sv. Nikolaja, je v 8. stoletji, ob času cesarja Karola Velikega, stala mala, neznatna cerkvice. To cerkev so bili l. 745 sozidali pobožni, tu okrog prebivajoči ribiči svojemu patronu sv. Nikolaju; zato ternovski in krakovski ribiči še zmeraj imajo posebno ljubezen in čišenje do cerkve sv. Nikolaja. O koliko Ljubljanice je od tistih časov preteklo v Savo in černo morje!

Cerkvico so zlagoma razširjali in l. 1248 je postala farna cerkev.

Zadela pa jo je sv. Janeza Kerstnika dan 1361 velika nesreča, da je pogorela; in tako zopet 27. rožnika 1386.

Bila je pa l. 1461 cerkvi velika čast, da je postala škofijska ali stoljna cerkev. Cesar Miroslav IV in njegova soproga Eleonora, hči Portugalskega kralja, sta v Ljubljani ustanovila škofijstvo, katero je poterdil sv. oče Pij II, poprej imenovan Enej Silvij, ki je bil v nekem oziru Slovenec, namreč, župnik v Slovenjem gradu, pozneje tajnik in dvorni kaplan na cesarjem dvoru, in potlej škof v Terstu. Pervi škof Ljubljanski je bil Žiga Lamberg, poprej župnik v Šmartinu pri Kranju, potlej milošnik in spovednik cesarja Friderika III. Zadela pa je že pod njim stolnico sv. Nikolaja nova nesreča. Priderli so namreč hudi furki in so l. 1469 stolnico popolnoma razdžali.

Pozneje v raznih časih je bilo cerkvi marsikaj prizidanega in spremenjenega. L. 1519 n. pr. je Teržaški

škof Peter posvetil altar, ki so ga po šegi marsikterih laških oltarjev zidali sredi cerkve na čast Materi Božji in sv. Ani. Ta razširjena cerkev je zraven velikega oltarja imela 10 stranskih oltarjev; njen zvonik je bil pokrit s škerlimi in imel je dve uri s kladvi in pa solnčno uro. Pa tudi vsa ta zidava je l. 1670 žugala podreti se; vendar do novega zidanja še ni prišlo takrat, le samo kor je bil l. 1674 razširjen.

Prihodnjič tedaj nekoliko o zidanji sadanje častiljive stolnice sv. Nikolaja.

Iz Lurda piše „Echo U. Fr.“ naslednje: „Ubog kruljev desetleten otrok, ki so ga prinesli na nosilih, molil je, predno so ga v zdravilni studenec potopili, na sledeči posebni skrivnostni način: „Sveta Devica! nočem biti ozdravljen, če ti tudi ktere v nevarnosti bivajoče duše ne rešiš.“ Te besede privabile so zabavljivo smehljanje na ustnice neke gospé, ki je bila med drugimi pričujočimi. Otrok, prišel je ozdravljen iz vode, gospa pa je zginila in nismo je več videli. Je-li šla k spovedi? ne vém. Vendar smemo misliti, da je razumela nauk, katerega ji je dala „Mati usmiljenja“ in da je, kakor toliko drugih, v Lurdu zadobila to, česar tamkaj ni iskala: spreobrnjenje.

Nek neveren zdravnik je vodo v jami preiskoval in rekel je nekemu pobožnemu romarju: „Jaz ne najdem nobene zdravilne moči v nji; to je navadna studenčnica in zaradi tega tudi ne more nikakoršne posebne moči imeti.“

Romar je odgovoril: „Čisto prav imate, ljubi doktor, to je le navadna voda, toda mi užaljeni romarji ji pridamo, predno jo pijemo, trohico vere, toliko kakor gorušično zerno, in ta zmés dela čudeže.“

„Dajte mi je tedaj en kozarec!“ reče zdravnik posmehljivo. — „Rad; imam je ravno stekleničico saboj.“

Zdravnik pije, in ko je steklenico odmaknil, se ni več smejal. — „Čudno, je rekel, misliti bi bilo, da v vse to verujem in zdi se mi, kakor bi v „panorami“ vidil vse, kar mi je povedala. Toda vse je le domišljija, halucinacija! oporekam zoper to!“ — „Ne, reče vérník, ne oporekajte in pustite milosti, da moč skazuje; pojdite v Lurd in tam vidili boste ravno tisto podobo, ktera se je vam razprosterla pred očmi.“

Zdravnik podá se res v Lurd. in tam je v resnici vidil, kar je tukaj le kakor v sanjah gledal. Kot priča novih čudežev uklone svojo prevzetnost in postane tu, kar je še danes: véren, pobožen kristjan. —

Neka oseba je dobila zdravje kar neprevidoma. Gospod, ki je bil priča tega ozdravljenja, temu daje drugi vzrok. Tu se mu približa neka gospá in pravi: „Ali bi bili tako priljudni in mi to pojasnili?“

„Milostna gospá reče gospod, s kom mi je čast govoriti?“ — „Markiza T. sem in pričakujem, da mi reč pojasnite.“

„Pred vsim, milostna gospá, moram pristaviti, da ne verujem ne na spoved in ne na čudeže.“ —

„Za to ni prašanje. Dajte mi le, prosim vas, prijazno pojasniti, kako se je zgodilo, da ta že štiri leta bolna redovnica se je brez zdravilne pomoči in brez pripomoči presvete Device kar neutegoma ozdravila in se zdaj prav popolnoma zdravo čuti.“

Ta v kozji rog gnani gospod pravi nato, da vero katoličanov spoštuje da nikogar ni hotel žaliti in da za znanstvene pojasnila ni kraj tukaj Kratko in malo: on ni bil zmožen pojasnila dati in gospa mu je rekla: „No tedaj! namesto pojasnila, ktero mi odrekujete, dopustite, naj vam dam svet, ki ga niste zahtevali: Krivično delate, da ne verujete v čudeže, kteri se godé Vam pred očmi; krivično delate, da ne verujete na spoved, ktera bi vam tako dobro storila! Moj mož je

general in se nikoli ne čuti bolj srečnega, kot kadar je opravil spoved in obhajilo. Vošim vam tisto srečo in svetujem vam, pridobite si jo v Lurdu.“ — Nekoliko osramoten gospod je začel premišljevat, se je spovedal, in kakor je povedal markizi T., bil je srečen.

Ni pa treba ravno popotovati v Lurd, da bodeš spreobrnjen od neomadežane M. D. Ona to dobroto skazuje od daleč, kakor priča naslednje poročilo.

(Konec nastl.)

Iz Amerike. (Opatija sv. Ivana) 9. julija 1886.

Dragi starši!

Spominjam se, da sem Vam obljubil pisati okolo sv. Jakoba; zdaj pa mislim, da bode to pismo malo pozneje Vas obiskalo. Morebiti, da se Vam bode ta čas dolg zdel, pa si ne more pomagati, meni je še daljši. Od sebe nimam nič kaj dobrega pisati, le to, da bo okoli sv. Mihaela moj novicijat končan; zatorej Vam bo bolj dopadlo, ako naše vreme malo popišem. Kakor je bila zima lepa, taka je bila spomlad. V mesecu maju je samo enkrat dež šel, kar je napravilo precej dobro sušo, tako, da so že maševali in molili za dež; žita in krompir so zelo zastali mesca junija, in zdaj imamo pa dobro vreme in dosti dežja, zato kmetje pričakujejo dobre žetve. Mervo so tudi začeli kositi, živina ima dovolj paše; ko boste to pismo prejeli, bomo že tudi v žetvi.

To leto se bom tudi malati naučil, ker že šest tednov neprenehano mažemo okna in vrata onega poslopja, ki so ga te dve leti zidali. Jaz in še sedem družih uas je, ki vsaki dan mažemo okna in vrata; pomislite: oken čez 400, po sedem čevljev visokih in po tri širokih; in po ameriški navadi imajo okna rome iz lepo laštanega lesa, okoli 1 čevlj široke — okoli in okoli. Duri je okoli 225. in vse to mora biti dvakrat premazano (poštrihano) in končano do 1. sept. Vrata in okna in vse sorte lašte smo dobili iz fabrike narejene; zdaj pa imamo 16 mizarjev že tri mesce, ki samo vrata in okna na vertila devajo, stopnice delajo, ki derže na treh krajih štiri nadstropja visoko. Morajo biti še pódnice uložene v vseh teh sobah, te pódnice so pri nas iz hrastovega lesa, gladko pooblane in komaj po 3 palce široke, da se potem ne zvežijo. Koliko časa bo to vzelo. To se pravi delati. Zdaj pa bo zadosti od tega.*) Jaz sem, hvala Bogu, zdaj zdrav... Ako mi ne boste popred pisali, prosim Vas, ako Vam je mogoče, odgovorite mi na to pismo. Vse lepo pozdravljam, brate in sestre, teto in Vas starše, očeta in mater.

Vaš hvaležni sin

Janez zdaj: Fr. Homar.

Iz Amerike. „Severni Američan s Filadelfije“ piše o nekem N. W. Marsh-u, kteri se je bil pri frimasonih v Kanadi povzdignil do stopnje „mojstra“; zapustil pa je nedavno to skrito svojat in zraven tega očitno zaterdil, da prostozidarstvo je naravnost nasprotno kerščanskemu nauku. Marsh naznanuje, da vést mu je bila nemirna precej pri vstopu v to sekto, in to zlasti zaradi zavéz, ki jih je na-se vzel s prisego; ta nepokoj se je pa bolj in bolj razodeval, kolikor višje je prihajal v frimasonskih častnih stopnjah. Ko pa je dospel do stopnjé „mojstra“ se je še toliko bolj prepričal, kako prehudi sovražniki kerščanstva so ti nesrečni sužnji satana, kterih pravila in strašne prisege pa niso povsod znane. — On dobro pozná nevarnost, v kteri se nahaja, ker je odstopil, da mu utegne biti odsekana glava, izrezan jezik — tako maševanje se namreč žuga tem,

*) Si li zapazil, čitatelj, o kako velikanški samostanski napravi slovenski mladeneč piše, in od vsega tega kakor so-lastnik? Ali ni sreča, v tako lepo družino sprejét biti? Vr.

kteri bi izdali njihove skrivnosti; ali da mu bodo razparane persi in iz njih serce iztergano, ker se žuga izdajavcem skrivnost druge stopnje itd. Pri vsem tem pa si šteje za dolžnost izdati to trinoško družbo, ki se peha s svojimi lažnjivimi nauki umoriti vest svojih nesrečnih priveržencev.

O slabih časnikih škofovska beseda.

Sv. Rešnjega Telesa dan je msgr. Lachat, knezoškof Damietski (Damiette) in apostoljski vikar Tesinski, govoril tehtne besede o slabem časništvu.

Obervivši se do navzočih duhovnov, rekel je preč. višji pastir: Govorite krepko, govorite s prižnice, govorite večkrat proti slabemu časnikarstvu: praedica opportune, importune, argue, increpa, obsecra in omni patientia et doctrina; erit enim tempus etc.: pridigaj, bodisi priložno ali nepriložno, prepričaj, prosí, svari v vsi poterpežljivosti in učenosti; prišel bo čas, ko zdravega uka ne bodo poslušali itd. (sv. Pavel.) Ne imejte strahu pred ljudmi, ne maloserčnosti, ne plašljive modrosti!

Bog bode enkrat oster odgovor zahteval od onih duhovnov, ki so s svojim molčanjem krivi duhovne in verske smerti duš. Volk je prilomil v olčji hlev; kri vesti teče, širi se razdjanje. Bog vas je postavil čuvaje Izraela, povzdignite glas, in najmanj se ne bojte ne nasprotji, ne napadov, ne preganjanj, s kakoršnimi koli se satan zaroti proti vam. Bodite luč svetá, bodite sol zemlje.

Delajte tudi zunaj cerkve pri vsakem verniku posebej; prepričajte bralce in naročnike slabih časnikov, da naj jih nazaj pošljejo ali pa v ogenj veržejo.

Spolnujte v tem oziru ostro in natančno svojo dolžnost v oskerbovanju zakramenta sv. pokore. Slabe časnike s svojim denarjem podpirati, brez potrebe take brezbožne časnikarje brati je samo na sebi, ex genere suo, smertni greh. Ni li smertni greh, ako zavrattnega ubijavca plačáš, da bi kakoga človeka umoril? Kako velik greh mora še-le biti, plačevati časnik, da ne samo eno, ampak na tisoče duš morí; da Jezusa Kristusa, preblazeno Devico, Cerkev zasmehuje, da sovraštvo, strasti, grešna nagnjenja, obrekovanja med brate seje, da nedolžne pohujšuje in jim večno smert pripravlja?

Kdor take časnike bere, se prostovoljno največim nevarnostim izpostavi, vero in čednost zgubiti, in greši tako sam zoper sebe, zoper svojo dušo, zoper svojo vest; slednjič je pa še svojemu bližnjemu v strašno pohujšanje (spodtikljej).

Greh, od katerega vam govorim, mora se pri spovedi povedati; mora se pa tudi povedati, če smo bili s takim branjem komu v pohujšanje. Kdor vedoma to opusti, tega spoved je ničeva in božjeropna. Odveza se onemu ne smé dati, kateri jasno in odkrito ne obljubi, da bo slabe knjige in časnike uničil, se njih naročevanju odpovedal in za zmirom se ti strupeni hrani odrekel.

Pred slabimi časniki morate nekaj stud imeti, jim nepogojno vojsko brez milosti in usmiljenja napovedati. Potem morate pa nič manjši gorečnost kazati v tem, da dobre časnike podpirate, jim naročnike dobivate, in dobro časnikarstvo med ljudstvom razširjate.

Ljudstvo ima v svojem krogu jednako ostro dolžnost, proti slabemu časnikarstvu se vojskovati in dobro podpirati.

Katoliško časništvo je dobro, koristno in zelo zaslužljivo delo. Poterdila sta Pij IX in Leon XII.

Druga škofovska beseda.

Eden Milanskih časnikov rad polni svoje predale s kletvinjami proti Bogu, veri in Cerkvi.

Nadškof Genovski (Genova) čutil se je radi tega primoranega v pastirskem listu temu nasprotovati in zoper brezbožnost teh novih judovskih bogokletnikov Kristusovih oporekati.

Cerkveni knez nadaljuje:

„Protestovati moramo tudi proti ravnanju onih katolicánov, kateri so za ta bogokletstva malomarni in jih v onem časniku berejo; kajti brezbožnost je, za čast Božjo malomaren biti!“ —

Vprašali me bote: Kaj nam je storiti?

Odgovarjam: Vaša dolžnost je, in ob enem zelo velika korist za vas, da ne berete časnika, ki po vsi svoji zmožnosti s hinavsko zlobnostjo na to gre, da bi razdjal vašo vero, ktera je, zapomnite si dobro, največje bogastvo, kar ga imate. Vsekako verzite časnik, v katerem taka bogokletstva najdete, serdito od sebe; bolje je, da časnik zgori, kakor da vas tako daleč pripelje, da vi v peklu gorite.“

Cena nekega daru.

Moja sestra B., ki bi imela skoro tako srečna biti, da bi bila redovno obleko prejela, bila je v zadnjih letih skušnje zelo zbolela na vratnem otoku, tako, da se je bilo najhujšega bati, in bode morala red zapustiti. Opravljali so 9dnevne časti božjega serca Jezusovega, k neomadežani Materi Božji vedne pomoči; tudi so rabili vodo iz Lurda. Vse bilo je videti zastoj, bolezen postala je zelo hujša, trud zdravnikov ostal je brezvapešen. Rabila je toplice H... Novicinja zapustila je sicer kopelj z zboljšanjem, toda o ozdravljenju ni bilo govorenja; z večjo gotovostjo bil ji je odpust izrečen.

Ker sem jaz v resnici od svojih višjih dobila naznanilo, da moja ljuba sestra ne more dospeti do sv. obljube, zatekla sem se v svojih bridkosti k božjemu Sercu Jezusovemu in k zvestemu maternemu sercu visokoblažene M. Device; več mojih sosestrá mi je pomagalo, tudi duhovne sem prosila za podporo v molitvi. Ko sem zopet enkrat čisto brez poguma molila v Lurški kapeli naše farne cerkve, prišlo mi je na um, zakaj vendar tako termoglavo pri svoji prošnji ostanem. In takoj darovala sem ljubi Materi Božji svojo željo, ter sem čisto odjenjala od svoje prošnje. Toda ljuba Mati je vedela, kak dar sem s tem darovala, in se ni dala od svojega otroka v velikodušnosti prekositi. V malo dneh dobila sem pisanje od svoje dobre sestre B., da imajo sv. vaje in da sme obljubo storiti. Zatorej bodi čast in hvala, slava in čiščenje božjemu Sercu Jezusovemu in neomadežanemu deviškemu sercu Marijinemu — sedaj in na vse veke. Amen. (Sdb.)

Razgled po svetu.

Dan í se. *)

Prijazno jutro in krasen dan napoveduje nam na Serbskem vzhajajoča zarija, kjer svoj čudoviti žar razliva po verskem polji. Razni serbski listi prinašajo veselo novico, da so se v Belem gradu zbudili možje, cerkveni možje, ki resno na to mislijo in tudi že priprave delajo, da bi se pravoslavna, gerško-nezedinjena ali serbska cerkev zedinila s svojo materjo gerško-katoliško Cerkvijo.

*) Kar človek želi, to rad sliši in verjame; zato naj podamo tudi naslednji spis, čeprav imamo malo upanja, da bi se kmalo zgodilo, kar obeta. Bogu je pa vse mogoče. Vr,

Svésto rečemo, da ga v Avstriji ni pravega Slovana, ki bi te novice iz celega serca radostno ne pozdravljal, ki bi iz celega serca ne zaklical: Bog daj in sveta brata Ciril in Metod, ktera se v obeh cerkvah enako goreče častita, da bi se to skoraj vresničilo! Kaj lepo in pošteno je to, da so se na Jutru pričele prave priprave za zedinjenje, kjer se je porodil razkol. Pravoslavna cerkev se je pred tisoč leti samovoljno odtergala od matere katoliške cerkve, in prav sedaj, ko je ves slovanski svet lansko leto tako veličastno praznoval tisočletnico ss. Cirila in Metoda; ko je ves slovanski svet od severa in juga, od iztoka in zapada romal na njun grob na staroslavni Velegrad na Moravsko, kjer je goreče prosil, da bi po njuni priprošnji Bog zopet združil, kar je človeški napuh in orijentalna ošabnost raztergala: ravno zdaj pričele so se ondi prav resne priprave na zopetno združenje.

V političkih krogih si v tem smislu prav posebno prizadevajo možje serbske naprednjaške stranke, ki je Avstriji prijazna, da bi se združenje gerško-iztočne ali pravoslavne cerkve z gerško katoliško kmalo vresničilo; zaterdno se nadjajo, da ni več daleč trenutek, v katerem bodo sv. očeta v Rimu spoznali za svojega najvišjega cerkvenega glavarja. Načelniki temu gibanju so nekteri možje v Belograjskem. Da terditev ni prazna, kažejo novejša imenovanja cerkvenih odličnjakov na Serbskem. Pervi korak v tem oziru storil se je v Belem gradu že tedaj, kedar je bil kralj leta 1880 odstabil Rusom udanega in katolikom sovražnega metropolita Mihajla, na kar je v Karlovcih v Srijemu kmalo na to zasedel patrijarhov stol German Andjelić, čemur se je Mihajlo poprej vedno upiral. Kmalo na to se je odpravil drugi mož, ki je bil katolikom od sile gorak, Bosanski metropolit Sava Kosa novič ter je prišel na njegovo mesto Rimu prijazniši Magarašević za pravoslavnega metropolita v Sarajevo.

Le-tá postopa sedaj v dobrem sporazumljenji s patrijarhom Germanom, in ta pa zopet z rimokatoliškim metropolitom verhbosanskim Stadlerjem in Srijemskim škofom Strossmayerjem. Edini, ki ni še katolikom tako prijazen, kakor sta German in Magarašević, je karlovški pravoslavni škof Nikolajević; ki pa blezo meni, da mora tako delati, kakor vidi svojega metropolita. Na ta način je serbska vlada v sporazumljenji z avstro-ogersko v serbsko-narodni cerkvi za take višje duhovne skerbela, ki so ob enem prijatelji Avstrije in Rima, ter po svoji moči na zedinjenje z Rimom dela. (Konec nasl.)

Pariz. (Nekoj o pasjovérskih šolah.) Francoski republikani verski nauk odrivajo iz očitnih šol in mislijo, da s tem bodo tudi otroke zapeljali k verski vnemarnosti. Pa to se sovražnikom vere in resnice neče prav posrečiti, ker ne starši in ne otroci sami ne marajo za tiste brezverske šole, kjer imajo uboge otroke kakor prešičke, ktere hočejo odgojati po Kajnovi in Ezavovi le za ta svet. Razdor se dela pa le še zmeraj večji, in zmeraj bolj se vernikom studijo ljudje, kterim za Boga in za vero nič mar ni. Pariški dopisnik v Genovski dnevnik piše, da je otroke, ki jih je dobil na ulicah, vprašal, v ktero šolo da hodijo. „Mi hodimo k Bratom,“ je bil ponosni odgovor. „Nikoli ne bomo hodili v tiste velike hleve — mislili so državne brezverske šole — kjer ni viditi nobenega križa, kjer se ne moli in se katekizem ne uči!“ — To je moral na lastne ušesa slišati dopisovalec, kteri je sam prijatelj posvetnjaških šol.

Nemško. Na Pruskem mislijo katoličani, da shod avstrijskega in nemškega cesarja je odvernili Nemčiji nevarnosti na vzhodu in zahodu, ter da morejo zdaj toliko bolj mirno delati za notranji razcvét, posebno pa da bodo odpravljali osorne ostanke, ki jih je zapustila

kulturna borba. Bog daj, da bi se ne motili. Luteranski Prus je bil pred francosko vojsko sladek do katoličanov, ko pa je nevarnost minula, je bil katoličanom strašne roge pokazal! Kulturna borba je bila plačilo, ki so si ga katoličani zaslužili v vojski zoper Francoza. Prusko spreobrnjenje v politiki bode takrat popolnoma, kadar se bode večina naroda z vladnimi krogi vred zopet vrnila k svoji materi Cerkvi, od ktere so nesrečni nesrečno odpadli. Sej tudi z Rusom je enaka; tu pa tam se reče, da se je naredila prijazna pogodba med Rusijo in rimskim Stolum, vendar Rus katoliško Cerkev muči in zatira neprenehoma!

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Neprijetna zadeva, da bi se brez neprisilosti izveršila. — Neka vdova se v molitev priporoča, da bi na priprošnje Naše ljube Gospé in sv. Jožefa jo Bog rešil iz velike zadrege. — Učenec za zdravje in da bi se ložej učil. — Dvé osebi.

Zahvale.

Več ko pol leta je, kar sem bila zelo hudo padla, in se toliko bila poškodovala, da mi je protila rakova bolezen. Z velikim zaupanjem, pa sem opravljala več devetdnevnice k Naši ljubi Gospej presv. Serca in k sv. Frančišku Ksaverju; tudi sem obljubila, ako ozdravim, zahvalo po Danici razglasiti. In ker nisem nikakoršnih posebnih zdravil rabila, spoznam, da sem se le po priprošnji Marijini in sv. Frančiška zadobila zdaj skorej popolnoma zdravje. — Najpriserčnejša zahvala naj jim bo vekomaj! (Slučajno založeno, in zdaj najdeno. Vr.)

V Škofji Loki 11. oktobra 1882.

H. I.

Preserčna zahvala prečisti Devici Mariji in sv. Jožefu! Moj brat je bil prav hudo zbolel za vročinsko boleznijo in že smo vsi mislili, da ga bomo v kratkem zgubili; pa obrnili smo se k Mariji in sv. Jožefu in smo opravljali devetdnevnic v čast sv. Jožefu ter obljubili po Danici razglasiti, ako se ozdravi. In glej, v osmih dnevih je bil brat že po koncu in zdaj je hvala Bogu, Mariji in sv. Jožefu — že precej terden.

S Koroškega, 8. avg. 1886.

F. O.

Koledar za prihodnji teden:

20. S. Evstahij in tovarši mučenci. — 21. S. Matej ap. in evang. — 22. S. Mavricij. — 23. S. Tekla. — 24. B. M. Device v odkupovanje sužnjev. — 25. B. Marija Sokos. — 26. Petnajsta nedelja po Bink. S. Gerard.

Listek za raznoterosti.

Blebetúž in Sokrat.

Blebetúž. Oh! jaz, jaz se nezmerno veselim, da je meni sreča posijala z Vami, preslavni gospod, soznaiti se. Po Vašem slovesu in po imenu Vas, vsega čisla vredni gospod, poznam že davno, pa res Vas poznam; ali po osebi Vas videti, ni bila doletela še ta sreča. Že večkrat sem slišal od svojih prijateljev, kterih učenik ste bili, da ste Vi jako izversten učenjak, in toliko

hólj se zdaj razveseljujem, da me je zadéla sreča in mi je dano, da tudi sam to skusim. Ob enem pa bi Vas zdaj zamogel poprositi, ako Vam dopustí čas, da bi tudi mene sprejeti blagohotli med svoje učence, ter da bi meni dajali navadne ure (lekcije) v blagogovornístvu. Tako tedaj, ali bi hotli to storiti? Jaz bi serčno rad plačeval, kar zahtevate, gospod.

Sokrat. Bo že, no.

Blebetúž. Oh, kako se jaz — kako se jaz tega veselim! Nadjam se, da bodete z mano zadovoljni. Naj se Vam le še pozdí določiti mi, koliko mi bode plačati na mesec, ako bi me učili vsaki dan eno uro?

Sokrat. Dvakrat toliko, kot drugi.

Blebetúž. Kaj, kaj, dvakrat toliko, kakor drugi? I zakaj pa, gospod, zahtevate od mene dvakrat toliko, kakor od vsacega drugega?

Sokrat. Kajti, gospodič, treba bode Vas učiti: ne le govoriti, ampak tudi molčati.

Procesije za sv. leto se obhajajo prav slovesno tudi v Pragi kakor v Ljubljani. V nedeljo, 29. avg. je bil pričujoč tudi Milostni gospod knez nadškof, in vernikov se je vdeležilo na tisoče, ki so v naj lepšem redu šli v obhodu.

V nadškofovem konviktu českem, ki je prelepo vravnan v Příbramu, bode letos 58 gojencev.

Naj globokejši stopinja zaverženosti je: 1) Pregreho braniti, in zagovarjati. 2) Pregreho moliti. 3) Pregrehi tempeljne in pribežališča zidati.

Življenje v nevarnost postaviti — to nekteri hvalelovci nič več za greh nimajo! To je pokazal nekdo, ki se je v naj večí nevarnosti plazil od zunaj cerkve sv. Štefana na Dunaju do verha njenega stolpa, in drugi prederznež, ki je po cele dolge ure od Pirana do Tersta po morji plaval. Tako se pa tudi drugi pri kopanji, plezanji itd. velikrat postavijo v nevarnost, kar je prepovedano.

V Škotji loki je bila 14. t. m. zopet izvoljena prešnja prednica čast. M. Benedikta pl. Renaldi. Sprejetih ter preoblečenih je bilo petero gospodičin, ktere so: S. Stanislava s Trate, S. Borgija iz Železnikov, S. Johana Bergmans z Bukovice, S. Julijana Kalan iz Stare loke, Vincencija Mohar iz Stare loke. Pri tej priliki so Milgap. knez in škof imeli v slov. jeziku govor o povišanji sv. Križa.

Velesovo pred klošтром, 14. sept. Naj omeni „Danica“ tukajšjo slovesnost sv. misijona, ki so ga vodili čč. oo. Jezusove družbe: Fr. Doljak, Jož. Kos in Fr. Sajovic, od 5—13. t. m.

Čudna moč Božja tudi tukaj bila je prav očitna, kar se že v tem razodeva, da je tisuč skesanih serc pristopilo ta čas k sv. Obhajilu. O začetku sv. misijona so hodili le domači farmani k misijonskim pridigam, ker strah pred kolero, ali bolj prav reči, prepovedano obiskovanje božjepotnih cerkvá, med katere spada tudi Velesovo, sapa je sosedom zaperlo — A v praznik rojstva M. D. osercíle so se sosednje fare, in privrela je tolika množica semkaj, da je bila prostorna cerkev natlačeno polna. Enako o sklepu, 12. dan sept., ko je misijonski križ blagoslavljal preč. g. dekan A. Mežnarec. Da so bili govori izverstni, ginjivi in prepričavni, to je očitno. 13. zjutraj bil je še zadnji govor o 1/26. in po tem maša in male bilje. Serce nam je vsim stiskalo, ko so po dokončanem trudnem delu sv. misijona preč. oo. misijonarji od nas slovo jemali. če ravno je slovesno priterkavanje pri odhodu gg. misijonarjev iz turna se glasilo.

Res, sv. misijon ima nekaj posebnega v sebi, to mora priznati tudi zanikaren kristjan.

Ljudski misijon. Pri sv. Lenarti bode se začel ljudski misijon 23. t. m.; vodila ga bosta dva čč. oo. lazarista iz Ljubljane.

V Štangi 7. sept. Naš veliki oltar je. čast Bogu! srečno dodelan, — Bog je nas dobrotljivo varoval vsake nesreče pri vožnji in težkem postavljanji. 19. t. m. pridejo Mil. gospod knezoškof ga posvetit in tudi birmat sem, in 20. v Šmartno. Prijatelji in častilci sv. Antona se vljudno vabijo. Z Bogom!

M. Sajč,
župnik.

Moč ene zaušnice. Slavni govornik dr. Veith je bil jud. Imel je njegov oče staro biblijo (sv. pismo stare zaveze), iz ktere je o kacic svečanostih svoji družini čital. Radovednega sina so stare bukve močno mikale in bral jih je tako pridno, da je njih obseg že iz glave vedil, ko se je bil podal v Prago študirat modroslovje. V Pragi je mladi Veith, če tudi jud, precej redno hodil poslušat, ko je bil veroznanski poduk za študente. Kako je stermel, ko je slišal natezati besede o Mesiju iz starega zaveta, o kterih stavkih on, mladi biblijoznanec, nikoli ni kake besede čital! Veith si je pridobil prepričanje, da profesor je njemu neznane stavke res citiral iz sv. pisma in premagoval je celo šolsko leto svojo radovednost, kako namreč je to, da v očetovi bibliji omenjenih stavkov ni; toda ravno da se je o počitnicah vernil v očetovo hišo, je bil že pri stari bibliji in natezal se je, da bi v stari očetovi bibliji našel stavke, ktere je praški profesor bral iz biblije o Mesiju. Stermel je pa silno, ko je zapazil, da listi, na kterih bi imeli biti omenjeni stavki, so bili ali razdjani ali skupaj zlepljeni. Nekaj užaljen, nekaj serdit teče Veith k očetu in ga vpraša, zakaj neki so bili ti stavki zadelani in se ne morejo brati? Zaušnica pa je bila ves odgovor, ktereja je radovedni studiosus dobil od očeta na svoje vprašanje. Ta zaušnica je bila Veith-u vzrok, da je še bolj temeljito preiskoval in študiral, kar ga je poslednjič pripeljalo k kerščanstvu in v katoliško Cerkev.

Petindvajsetletnico, odkar z vso pridnostjo in gorečnostjo dela pri sv. Jakobu v Ljubljani, je v cerkvi in med prijatelji obhajal prečast. ondodni mestni župnik Jan. Rozman, kn. šk. svetnik itd. Sl. mestni svet mu je o tej priliki meščanske pravice podelil. — Bog daj terdno zdravje in še dolgo življenje preblagemu gospodu!

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. gosp. kapl. Ant. Koblar 3 gld. — Čast. g. župnik Ign. Šalehar 10 gld. — Čast. g. kapl. Fr. Marešič 3 gld. — Prečast. „zlatomašnik“ 5 gld. — Prečast. gosp. dekan M. Skubic 10 gld. — Mar. prelat in kan. dr. Andr. Čebašek 5 gld. — Preč. g. dr. J. Lesar 2 gld. — Preč. gosp. dekan Mat. Frelih 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. gosp. Fr. Perpar duh. pomočnik v Boštanji, 39 gld. 20 kr. — Čast. gosp. Ivan Sternad, kaplan v Ternovem, 21 gld. — Neimen. 72 kr.

Za cerkev v Berčki v Bosni: Neimenovana dobrotnica 1 gld.

Za misijon v Bulgariji: Čast. g. Fr. Marešič 5 gld.

Za Bosno: Č. g. Fr. Marešič 4 gld.

Za misijone: Fr. Štrukelj 6 gld. 40 kr.

Za odkup ubogih zamurčkov v Dahomeju: G. p. o. Fr. Omejic 1 gld.